



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2015
Chișinău

**pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social.

Prim-ministru

Chiril Gaburici

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Ruxanda Glavan

Ministrul finanțelor

Anatol Arapu

Ministrul justiției

Vladimir Grosu

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La Articolul 3, noțiunea de "familie defavorizată" va avea următorul cuprins:
"familie defavorizată – familia care are un venit global mediu lunar mai mic decât venitul lunar minim garantat și a acumulat un punctaj mai mic decât cel stabilit pentru evaluarea bunăstării familiei."

2. La articolul 5 alineatul (1) litera c), va avea următorul cuprins:

"c) sînt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă.

3. Articolul 6, se completează cu un alineat nou, cu următorul cuprins:

„(2) În cazul în care cuantumul lunar calculat al ajutorului social pentru o familie este mai mic de 25 de lei, ajutorul social se va stabili în cuantum de 25 lei pe lună.”

4. Articolul 7, va avea următorul cuprins:

"**Articolul 7.** Venitul lunar minim garantat

(1) Venitul lunar minim garantat al familiei reprezintă suma cuantumurilor veniturilor lunare minime garantate stabilite pentru fiecare membru al acesteia.

(2) Cuantumul venitului lunar minim garantat pentru fiecare membru al familiei se stabilește după cum urmează:

a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant;

b) 70% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare alt membru adult al familiei;

c) 70% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil;

d) plus 30% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare membru al familiei încadrat într-un grad de dizabilitate;

e) plus 10% din venitul lunar minim garantat dacă persoana încadrată într-un grad de dizabilitate este unicul adult din familie.

(3) Nivelul venitului lunar minim garantat se indexează anual la 1 aprilie, reieșind din media dintre creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum și creșterea anuală a salariului mediu pe țară pentru anul precedent, determinate în modul stabilit de Guvern.

5. Articolul 9, se expune în următoarea redacție:

”Articolul 9. Stabilirea ajutorului social și/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului

(1) Ajutorul social și/sau ajutorul pentru perioada rece a anului se stabilește de către direcția/secția asistență socială și protecție a familiei.

(2) Ajutorul social și/sau ajutorul pentru perioada rece a anului se stabilește în baza cererii înregistrate pentru acordarea ajutorului social, depusă de unul dintre membrii familiei cu capacitatea deplină de exercițiu, desemnat de aceasta, sau, în cazurile prevăzute de lege, de către reprezentantul legal al acesteia.

(3) Termenul de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea dreptului nu va depăși 15 zile lucrătoare.

(4) Dreptul la ajutor social în baza unei cereri se stabilește pentru o perioadă ce nu va depăși 2 ani și va fi revizuit la intervenirea oricărei schimbări care ar putea influența cuantumul ajutorului social stabilit.

(5) Ajutorul social se acordă începând cu luna în care a fost înregistrată cererea de acordare a ajutorului social la direcția/secția asistență socială și protecție a familiei.

(6) Beneficiarul utilizează ajutorul social în beneficiul familiei, pentru nevoile actuale și rezonabile ale acesteia, ținându-se cont de necesitățile privind alimentația, vestimentația, locuința, igiena, îngrijirea medicală, educația și școlarizarea obligatorie a copiilor.

(7) Beneficiarul de ajutor social semnează un Acord de cooperare cu Direcția/Secția asistență socială și protecție a familiei, în condițiile stabilite de Guvern, prin care își asumă responsabilitatea utilizării ajutorului social conform destinației și necesităților expuse la alin. (6) al prezentului articol, stabilite conform procedurii Managementului de caz, aprobate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

(8) Pentru familiile cu copii în situație de risc, managerul de caz este responsabil de monitorizarea utilizării ajutorului social conform prevederilor Acordului de cooperare, folosind în calitate de criteriu de bază în procesul monitorizării, respectarea de către părinți/alți îngrijitori a interesului superior al copilului și satisfacerea necesităților acestuia.

(9) Direcția/secția asistență socială și protecție a familiei creează Comisii constituite din reprezentanți ai direcției, reprezentanții delegați ai autorităților administrației publice locale și reprezentanții societății civile care, selectiv verifică la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului autenticitatea informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social și întocmește ancheta socială.

(10) La sesizarea șefului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei, a reprezentanților autorităților publice locale, precum și la autosesizare Comisiile verifică la reședința curentă a beneficiarului corectitudinea utilizării ajutorului social conform prevederilor alin. (6) al prezentului articol, întocmind raportul de utilizare a ajutorului social.

(11) Pentru neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate în Acordul de cooperare, șeful Direcției/secției asistență socială și protecție a familiei

avertizează, în scris, beneficiarul despre încetarea dreptului la ajutor social în cazul încălcării repetate a obligațiilor, constatate de Comisie.”.

6. La articolul 10, alineatul (2) se abrogă.

7. În articolul 12 alineatul (1):

la lit. e), sintagma ”3 luni consecutive” se substituie cu sintagma ”6 luni consecutive”.
se completează cu două litere, cu următorul cuprins:

” f) familia a refuzat semnarea Acordului de cooperare;

g) familia care a semnat Acordul de cooperare, repetat nu îndeplinește obligațiunile asumate.

se completează cu alineatul (1¹), în următoarea redacție:

”(1¹) În situațiile specificate la lit. f) și g) familia nu are dreptul la stabilirea ajutorului social pe o perioadă de 6 luni consecutive din luna încetării dreptului.”.

8. În articolul 16:

alineatul (2), după sintagma „ajutorului social” se completează cu sintagma „/ajutorului pentru perioada rece a anului”.

se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins:

„ (4) Angajații Direcției/secției asistență socială și protecție a familiei cu drept de stabilire și acordare a ajutorului social poartă răspundere disciplinară, civilă sau contravențională pentru încălcarea termenelor de luare a deciziei.”.

Art. II. – Guvernul, în termen 6 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Andrian Candu

Notă informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea legii pentru modificarea și completarea Legii nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social

Prezentul proiect, a fost elaborat în scopul eficientizării mecanismului de implementare a Programului de ajutor social, responsabilizării beneficiarilor și susținerii familiilor defavorizate.

Modificări în articolele 3 și 5.

Mecanismul Ajutorului social este construit pe cîteva elemente de bază: eligibilitatea, diferența dintre venituri, testul proxy. Pentru a deveni beneficiar de ajutor social, gospodăria trebuie să:

- realizeze un venit global lunar mai mic decît cel garantat de stat acestei gospodării,
- toți membrii adulți să demonstreze un statut ocupațional sau incapacitatea de a munci,
- să acumuleze un punctaj mai mic decît cel stabilit pentru evaluarea bunăstării familiei.

Doar în cazul îndeplinirii cumulative a acestor condiții de calificare, familiei i se va stabili dreptul la prestația de ajutor social.

Prin urmare modificările propuse în articolul 3 la noțiunea de familie defavorizată și la articolul 5, are scopul doar de a aduce o clarificare în mecanismul de acordare a prestației, pentru a nu exista diferite interpretări.

Modificări în articolul 6.

Modificarea acestei prevederi a fost condiționată din punct de vedere a gestionării administrative, cît și din punct de vedere a încasării acestei prestații de către beneficiari. În acest context, menționăm că, administrarea sumelor mici este costisitoare din punct de vedere a resurselor umane și financiare, inclusiv și cheltuieli legate de deplasare din partea beneficiarilor către instituțiile de plată. Concomitent, informăm că în listele de plată pentru luna decembrie 2014, din circa 41 mii familii beneficiare de ajutor social, doar 962 plăți (aproximativ 2,5 %) au avut plăți mai mici de 25 lei. Luînd în considerație că aceste plăți variază de la 1 leu la 25 lei, în medie vor fi necesar suplimentar circa 11 544 lei/lună sau 139,0 mii lei/an – ceea ce nu depășește plafonul sumelor alocate pentru implementarea Legii nr. 133-XVI din 13 iunie 2008.

Modificări în articolul 7.

Statistic este demonstrat că, practic nu există nici o diferență între consumul unui copil și a unui adult, din contra, în anumite situații cheltuielile legate de consumul unui copil sunt mai mari. Problema este și mai mare atunci cînd sînt abordate necesitățile copiilor cu dizabilități.

Totodată, luînd în considerație mai multe inițiative legislative parvenite, care prevăd susținerea familiilor defavorizate cu copii, a fost înaintată propunerea de a majora nivelul venitului lunar minim garantat al copilului (în continuare-VLMG) de la 50% la 70%, adică la nivelul unui adult.

Concomitent, pentru copiii cu dizabilități, suplimentul la VLMG de 50% se micșorează la 30% pentru a nu depăși 100 % din total. Astfel, prin aceste modificări copiii sînt echivalați cu persoanele adulte. Modificarea respectivă nu va necesita mijloace financiare suplimentare.

Modificarea legată de aplicarea indexării anuale a nivelului venitului lunar minim garantat de la 1 aprilie este strict legată de consecințele indexării anuale a pensiilor și indemnizațiilor.

În acest context, ținem să menționăm faptul că deși parametrii cheie ai legii au fost actualizați în timp, trebuie să recunoaștem că aceste actualizări nu au fost efectuate întotdeauna sistematic. De exemplu, venitul lunar minim garantat (VLMG) nu a fost întotdeauna majorat în luna ianuarie - în 2011 acesta a fost majorat abia în iulie, iar în 2013 și 2014 în noiembrie. În rezultatul examinării tuturor cererilor depuse pentru AS în prima jumătate a anului 2014 cu aplicarea unei creșteri de 6,5% pentru plățile pensiilor pe care le-au declarat oamenii în momentul solicitării sa stabilit că 7,4% din beneficiarii de Ajutor social și 10,4% din beneficiarii de Ajutor pentru perioada rece a anului și-ar pierde dreptul la prestație în luna aprilie dacă VLMG ar fi rămas la 680 lei. În luna noiembrie 2014, VLMG-ul a fost majorat de la 680 lei la 720 lei. În baza propunerii noastre, această modificare trebuia să fie realizată în luna aprilie și într-un ritm mai înalt, chiar dacă diferența este nesemnificativă. Indexarea VLMG și a pensiilor în momente diferite și la nivele diferite sporesc mișcările în și din sistem ceea ce permite unor familii să se califice doar temporar și generează neînțelegere în rîndul beneficiarilor, dar și poveri administrative nejustificate.

Modificări în articolul 9.

Completarea articolului 9 are drept scop asigurarea realizării obiectului și scopului Legii cu privire la ajutorul social. Practica actuală denotă multiple situații cînd prestația de ajutor social este utilizată de către unii membri adulți ai familiei contrar intereselor și necesităților acesteia.

În pofida faptului că venitul lunar minim garantat al familiei reprezintă suma cuantumurilor veniturilor lunare minime garantate stabilite pentru fiecare membru al acesteia, inclusiv pentru copii, persoane cu dizabilități, se atestă situații cînd ajutorul social este direcționat în alte scopuri, condiționate de viciile sociale (de exemplu - procurarea alcoolului).

Astfel, completările operate la art. 9 are drept scop utilizarea ajutorului social în beneficiul familiei și pentru necesitățile acesteia, în baza Acordului de cooperare, care se va semna între familia beneficiară de ajutor social și structura teritorială asistență socială, în care va fi reglementată responsabilitatea asumată. Menționăm, că modelul Acordului de cooperare și condițiile de semnare a acestuia vor fi stabilite de Guvern.

Totodată, se propune verificarea la reședința curentă a beneficiarului de către Comisie corectitudinea utilizării ajutorului social conform angajamentelor asumate, întocmind raportul de utilizare a prestației.

Modificări la articolul 10.

Excluderea alineatului doi din articolul 10 este necesară deoarece, prevederea dată a fost propusă de a fi introdusă la articolul 6 (*punctul 3 din prezentul proiect*), care poartă denumirea de – Articolul 6. Cuantumul ajutorului social.

Completarea articolului 12.

Aceste completări au fost condiționate de modificările operate în art. 5 și 9. Unele modificări sînt legate de Acordul de cooperare, care va reglementa asumarea responsabilităților a membrilor adulți ai familiei, precum și organizarea eficientizării procesului de stopare și modificare a cuantumului plății de ajutor social din partea D/SASPF. Concomitent, în scopul responsabilizării beneficiarilor de ajutor social, sau modificat condițiile privind dreptul familiei la stabilirea ajutorului social de la 3 la 6 luni consecutive din luna încetării dreptului.

Completarea articolului 16.

Această completare vine să egaleze răspunderea solicitantului de a prezenta informații complete și veridice organului cu drept de stabilire, nu doar la solicitarea ajutorului social, dar și a ajutorului pentru perioada rece a anului, precum și răspunderea angajaților structurii teritoriale de asistență socială în examinarea cererii.

Concomitent, se introduce prevederea privind răspunderea disciplinară, civilă sau contravențională pentru încălcarea termenelor de luare a deciziei la acordarea ajutorului social.

Luînd în considerație tendințele anilor precedenți precum și prognozarile asupra numărului de beneficiari pentru anul 2016 – implementarea acestor propuneri de principiu se încadrează în plafonul stabilit pentru implementarea Legii cu privire la ajutorul social și nu va necesita mijloace financiare suplimentare din Bugetul de Stat.

Conform calculelor estimative pentru implementarea programului de Ajutor social pentru anul 2016, inclusiv cu modificările propuse vor fi necesare mijloace financiare cca 435,8 mil. lei.

Ministru



Ruxanda Glavan

**Calculul
necesarului de mijloace financiare necesare
pentru implementarea proiectului hotărîrii Guvernului „Pentru
aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii
nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social”**

1. Modificări în articolul 3 și 5 – nu vor fi necesare mijloace financiare suplimentare.

2. Modificări în articolul 6 – *daca suma ajutorului social este mai mică de 25 lei – se va achita 25 lei.*

Pentru 2,5 % din 41000 familii beneficiare cuantumul plății variază de la 1 – 25 lei.

Suplimentar la ceea ce este planificat, vor fi necesari circa 12 lei per familie/lună.

Necesar suplimentar – 11 544 lei/lună; 139,0 mii lei/an.

3. Modificări în articolul 7 alin. (2) – *majorarea VLMG copii 70% (anterior 50%), micșorarea supliment VLMG pentru copii cu dizabilități la 30 % (anterior 50 %).* Nu vor fi necesare mijloace financiare suplimentare.

Pentru modificările propuse la art. 7 alin (3) vor fi necesare mijloace financiare în cuantum de 435,6 mil. lei.

Explicație: În anul 2015, VLMG (conform proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2015, de la 1 aprilie 2015 VLMG constituie 765 lei. Conform informației Ministerului Economiei, în anul 2015, rata inflației va constitui 6,4%. Astfel, pentru anul 2016, se preconizează majorarea nivelului VLMG la ≈ 815 lei (≈ 765 lei x 1,064).

Cuantumul mediu al prestației de ajutor social, se preconizează la 660 lei.

Numărul familiilor beneficiare de ajutor social, la 100% de încadrare, se preconizează la 55 000 lunar.

Astfel, pentru anul 2016, pentru prestația de ajutor social vor fi necesare circa 435,6 mil.lei (55000 x 660 x 12).

4. Modificări în articolele 9, 10, 12 și 16 - nu vor necesita mijloace financiare suplimentare.